

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра розведення і селекції тварин та водних біоресурсів

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Рибальство

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми:
ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА
за спеціальністю 207 – водні біоресурси та аквакультура
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробники: Л.М. Хмельничий, д.с.-г. н., професор,
завідувач кафедри розведення і селекції тварин та водних біоресурсів;

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів	протокол від <u>22.06.2021р.</u> № <u>21</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Л.М. Хмельничий

Погоджено:

Гарант освітньої програми водні біоресурси та аквакультура Вереска В.В.

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вереска В.В.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: — Шчербак С.С.
(підпис) (ПІБ)

 Дубинин І.С.
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Г. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
			д.с.-г.н., професор Хмельничий Л.М.	Водні біоресурси та аквакультура д.с.-г.н., професор, В.В. Вечорка

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Рибальство							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програми/Спеціальність складовою яких є ОК	«ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА» /207 – водні біоресурси та аквакультура							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркового ОК)	-							
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		14	-	-	-	16	-	120	-
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Хмельничий Леонтій Михайлович							
11.1	Контактна інформація	Завідувач кафедри розведення і селекції тварин та водних біоресурсів кабінет 315 головного корпусу ел. адреса: khmelnychy@ukr.net консультації: щопонеділка 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ .							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Рибальство» сприяє підготовці фахівців з водних біоресурсів та аквакультури, формування у студентів теоретичних знань і практичних навиків з питань, які стосуються лову різних видів риб у внутрішніх прісних та морських водах, сучасного рибного промислу, специфіку поведінки риб у різні сезони року, сучасні знаряддя та методи лову риб в сучасних екологічних та економічних умовах. Основні теми, які підлягають вивченню: походження та етапи розвитку рибальства в історичному аспекті у світі та в Україні, об'єкт лову риби в природних умовах та в зоні знарядь лову риби. Основні особливості поведінки об'єкта лову у фізичних полях засобів інтенсифікації лову риби, Засоби і способи промислового рибальства, ловля риби вічкоподібними сітками, Лов риби річкових плавних мережами та ставними неводами. У результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен оцінювати та аналізувати види і конструкції знарядь морського, річкового, ставового, аматорського, спортивного та промислового рибальства; види і характеристики рибальських матеріалів та оснастки знарядь лову; способи лову основними знаряддями рибальства; основи регулювання і принципи ефективного ведення промислового рибальства, правила сучасного аматорського і спортивного рибальства та особливості їх застосування у водоймах різного типу.							
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок з питань які стосуються конструкції знарядь морського, річкового,							

		<p>ставового, аматорського, спортивного та промислового рибальства; видів і характеристик рибальських матеріалів та оснастки знарядь лову; способів лову основними знаряддями рибальства; основ регулювання і принципів ефективного ведення промислового рибальства, правил сучасного аматорського і спортивного рибальства та особливості їх застосування у водоймах різного типу. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, які реалізуються через дисциплінарні результати навчання, зокрема здатність характеризувати і застосовувати біологічні особливості риб для ефективного ведення їхнього вилову у водоймах різного типу, вдало вибирати необхідні місця, проводити набір, лов та вибирання знарядь лову риб на відкритій воді, проводити розвідку промислових скупчень риб, користуватись пошуковою технікою, характеризувати стан, об'єкти, господарсько-економічне і соціальне значення аматорського і спортивного рибальства, характеризувати і застосовувати положення правил аматорського і спортивного рибальства.</p>
14.	<p>Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП</p>	<p>Освітній компонент є основою для вивчення: ОК20 Аквакультура штучних водойм, ОК21 Аквакультура природних водойм, ОК21 Стандартизація продукції аквакультури, ОК22 Економіка рибницьких підприємств.</p>
15.	<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</p> <p>У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні:</p> <p>відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу.</p> <p>Є неприйнятним для студента:</p> <p>виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності.</p> <p>За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани;

		– відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4411

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 6	ПРН 14	
ДРН 1. Використовувати на практиці методи вилову риби різних видів в умовах промислового та аматорського рибальства.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит
ДРН 2. Застосовувати різні знаряддя для лову риби в природних та штучних умовах та в зоні знарядь вилову риби, вдало використовувати основні особливості поведінки об'єкта лову у фізичних полях засобів інтенсифікації лову риби.	x	x	Доповідь з презентацією, проміжна атестація, підсумковий іспит
ДРН 3. Використовувати засоби і способи промислового рибальства з використанням фізичних засобів інтенсифікації лову риби за різних технологій та організації спрямованої на підвищення ефективності лову риби.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит
ДРН 4. Застосовувати при риболовлі риби річкових плавними, обкидними мережами й ставневими неводами. ловлі риби за різних способів їхньої. Установки.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Походження та етапи розвитку рибальства в історичному аспекті у світі та в Україні. 1. Первісне рибальство.	4	-	-	-	4	-	30	-	1, 2, 3, 4, 5, 6

<p>2. Види лову хижої та мирної риби.</p> <p>5. Ярусний лов риби.</p> <p>6. Причини скорочення популяцій риб і роль аматорського рибальства серед них.</p> <p>7. Рибний промисел та сучасний стан рибальства у світі та його становлення в історичному аспекті в Україні.</p> <p>8. Поняття та етапи розвитку рибальства як галузі.</p>										
<p>Тема 2. Об'єкт лову риби в природних умовах та в зоні знарядь лову риби. Основні особливості поведінки об'єкта лову у фізичних полях засобів інтенсифікації лову риби.</p> <p>1. Загальна характеристика умов зовнішнього середовища в промислових водоймах.</p> <p>2. Основні особливості поведінки і розподілу об'єкта лову риби.</p> <p>3. Загальна характеристика умов зовнішнього середовища в зоні знарядь лову риби.</p> <p>4. Основні особливості поведінки об'єкта лову в зоні сіткових знарядь лову риби.</p> <p>5. Фізичні поля засобів інтенсифікації лову риби.</p> <p>6. Світлові, електричні та акустичні поля.</p> <p>7. Поля розчинених і зважених речовин та повітряно-бульбашкові завіси.</p>	4	-	-	-	4	-	30	-		1, 2, 3, 4, 5, 6
<p>Тема 3. Засоби і способи промислового рибальства. Ловля риби вічкоподібними сітками.</p> <p>1. Загальна характеристика лову риби.</p> <p>2. Конструкція ставних сіток для ловлі риби.</p> <p>3. Кількість плавучості і вантажу має відповідати умовам роботи мережі.</p> <p>4. Фізичні засоби інтенсифікації лову риби.</p> <p>5. Технологія лову риби.</p> <p>6. Організація лову риби.</p>	2	-	-	-	4	-	20	-		1, 2, 3, 4, 5, 6

7. Шляхи підвищення ефективності лову риби.									
Тема 4. Ловля риби річкових плавних мережами та ставними неводами. 1. Загальна характеристика лову риби плавними мережами. 2. Конструкція річкових плавних мереж для лову риби. 3. Технологія та організація лову риби річковими плавними мережами. 5. Шляхи підвищення ефективності лову риби річковими плавними мережами. 6. Загальна характеристика лову риби обкидними мережами та їхня конструкція. 7. Загальна характеристика лову риби ставними неводами. 8. Конструкція ставних неводів для ловлі риби. 9. Способи установки ставних неводів для ловлі риби.	4	-	-	-	4		40	-	1, 2, 3, 4, 5, 6
Всього	14	-	-	-	16	-	120	-	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторна робота, презентація.	8	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	32
ДРН 2	Лекція, лабораторна робота, презентація.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	24
ДРН 3	Лекція, лабораторна робота, презентація.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	24
ДРН 4	Лекція, лабораторна робота, презентація.	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	40

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1	25 балів / 25%	8 семестр, 5 тиждень
2	Проміжна атестація: контролюючий тест.	15 балів / 15%	8 семестр, 8 тиждень
3	Індивідуальне завдання з Теми 2	20 балів / 20%	8 семестр, 10 тиждень
4	Індивідуальне завдання з Теми 3	20 балів / 20%	8 семестр, 12 тиждень
5	Індивідуальне завдання з Теми 4	20 балів / 20%	8 семестр, 15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><12 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>15-19 балів</i>	<i>20-25 балів</i>
Індивідуальне завдання з Теми 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутній конкретний аналіз	Виконано усі вимоги індивідуального завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано теоретичні знання в аспекті засобів та технологій лову хижої та мирної риби, причин скорочення популяцій риб і роль аматорського рибальства серед них, рибного промислу та сучасного стану рибальства у світі та Україні.
Проміжна атестація 6 семестр	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Індивідуальне завдання з Теми 2	<i><13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>	<i>16-19 балів</i>	<i>19-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні,	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, виявлено глибоке розуміння, яке стосується об'єктів вилову риби в природних умовах та в зоні знарядь лову

		відсутні узагальнюючі висновки		риби, поведінки об'єкта лову у фізичних полях засобів інтенсифікації лову риби, в зоні сіткових знарядь, світлових, електричних та акустичних полів.
Індивідуальне завдання з Теми 3	<13 балів	13-15 балів	16-19 балів	19-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, усвідомлено розуміння щодо використання засобів та способів промислового рибальства, ловлі риби вічкоподібними сітками та їхньою конструкцією, технології та організації зادля підвищення ефективності лову риби.
Індивідуальне завдання з Теми 4	<13 балів	13-15 балів	16-19 балів	19-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки та пропозиції	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано усвідомлення важливості та необхідності знання стосовно ловлі риби плавними й обкидними мережами, ставними неводами, їхньою конструкцією, технологією та організацією вилову.

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням упродовж занять	Упродовж семестру

3.	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Рибальство (промислове, любительське та спортивне) : підручник / Ю. Пилипенко, І. Лобанов, П. Шевченко та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 654 с.
2. Микитюк П.В. Присадибне рибництво та любительське рибальство. К.: Бібліотека ветеринарної медицини, 2000. 111 с.
3. Белов Н.В. Практические советы рыболову. Минск: “Современный литератор”. М.:“ООО Изд-во АСТ”, 2000. 392 с.
4. Гринжевський М., Ківа М., Мрук А., Грициняк І. Фермерське рибництво. К. : 2008. 560 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

5. Електронні ресурси

- https://www.darg.gov.ua/index.php?lang_id=1&content_id=11092&lp=3
- <https://minjust.gov.ua/m/ribolovlya-yak-loviti-ribu-i-ne-porushuvati-zakon>
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-99#Text>
- http://zemlyaivolya.net/news/dostup_do_vodoym_de_mozhna_de_ni.html
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17#Text>
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0326-99#Text>
- http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE34773.html
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17#Text>
- <https://findpatent.ru/patent/177/1771410.html>
- <http://www.ylova.net/9217-sproschena-donna-pastka.html>

6.2. Додаткові джерела

6. Наукові та науково-виробничі журнали:

- Водні біоресурси та аквакультура. Електронний ресурс: <http://wra-journal.ksauniv.ks.ua/>
- Рибогосподарська наука України. Електронний ресурс: <https://www.if.org.ua/index.php/uk/zhurnal>

6.3. Програмне забезпечення

1. Текстовий редактор Word.
2. Microsoft Office Power Point.

